GENERALINIO ADVOKATO
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER IŠVADA,
pateikta 2009 m. gegužės 12 d.[1]

I — Įžanga

1. Šis apeliacinis skundas, kuriame abi šalys skundžia 2008 m. vasario 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą[2], Teisingumo Teismui suteikia galimybę išanalizuoti nacionalinėms emblemoms suteikiamos apsaugos apimtį pagal reglamento dėl Bendrijos prekių ženklo (toliau – Reglamentas Nr. 40/94)[3] 7 straipsnio 1 dalies h punktą, skaitomą kartu su Paryžiaus konvencijos[4] 6ter straipsniu.

2. Apeliaciniu skundu byloje C-202/08 P drabužius gaminanti įmonė *American Clothing Associates SA* (toliau – *American Clothing*) dėl įvairių priežasčių kritikuoja pernelyg didelę apsaugą, kuri skundžiamu sprendimu suteikiama nacionalinėms emblemoms. O byloje C-208/08 P Vidaus rinkos derinimo tarnyba (toliau – VRDT) skundžia Bendrijos Pirmosios instancijos teismo sprendimą, nes mano, kad teismas suklydo siaurai aiškindamas Paryžiaus konvenciją ir teigdamas, kad ji netaikoma valstybės emblemų apsaugai prekių ženklų atžvilgiu.

3. Analizuojant šiuos aspektus pirmiausia reikia išnarplioti sudėtingus tarptautinės ir Bendrijos teisės aktus ir, antra, išnagrinėti heraldikos istoriją, kad būtų galima nustatyti nacionalinėms emblemoms suteikiamos apsaugos nuo bandymų juos pasisavinti prekybos tikslais, ribas.

4. Heraldikos mokslas mini senų laikų kivirčus ir nuotykius[5], kaip antai kovą tarp Don Kichoto ir Baltojo Mėnulio riterio, kuris taip vadinamas dėl jo skydo, ant kurio buvo pavaizduotas šis švytintis šviesulys. Laimei, čia

1 — Originalo kalba: ispanų.

2 — Sprendimas, priimtas byloje *American Clothing Associates prieš VRDT* (T-215/06, Rink. p. II-303).

3 — 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 11, 1994, p. 1; specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 146), pakeistas 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 3288/94 dėl Urugvajaus raunde pasiektų susitarimų įgyvendinimo (OL L 349, p. 83; specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 185) ir galiausiai 2004 m. vasario 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 422/2004 (OL L 70, p. 1; specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 3).

4 — Peržiūrėta ir iš dalies pakeista 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencija dėl pramoninės nuosavybės apsaugos (Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys, 828 tomas, Nr. 11847, p. 108).

5 — Atsiradusi Europos XII amžiaus pradžioje dvikovose ir turnyruose, heraldika greitai prarado pagrindinę savo funkciją identifikuoti riterius, o vėliau reiškė santuokų ir palikuonių istorijas, buvo naudojama rūmams ir gyvenamiesiems pastatams puošti, todėl ji greitai neteko savo funkcijos dėl komercializacijos. Messía de la Cerda y Pita, L. F. „Heráldica Española – El diseño heráldico“, *Edimat*, Madridas, 1998, p. 19–22.

kalbama ne apie konfliktų sprendimą remiantis dviejų damų „grožio viršenybe“[6], o apie heraldikos meno panaudojimą nustatant nacionalinei emblemai suteiktos apsaugos ribas.

2) Pramoninės nuosavybės apsaugos objektais laikomi išradimų patentai, naudingieji modeliai, pramoninis dizainas, prekių ženklai, paslaugų ženklai, firmų vardai ir kilmės nuorodos arba kilmės vietos pavadinimai, taip pat apsauga nuo nesąžiningos konkurencijos.

II — Teisinis pagrindas

<…> “

A — *Tarptautinė teisė*

5. Šie apeliaciniai skundai susiję su Paryžiaus konvencijos 1, 6, 6ter, 6sexies ir 7 straipsnio aiškinimu, kuriuos pateikiu išsamiai.

7. 6 straipsnyje nustatyta:

6. 1 straipsnyje nustatyta:

„1) Prekių ženklų paraiškos padavimo ir registravimo sąlygos kiekvienoje Sąjungos (kurią sudaro šalys, kuriose taikoma Paryžiaus konvencija) šalyje nustatomos nacionalinių įstatymų.

„<…>

6 — M. Servantesas „Don Kichotas iš La Mančos“, Martín de Riquer leidimas, įžanga ir pastabos, *RBA*, Barselona, 1994, antroji dalis, LXIV skyrius, p. 1106.

<…>“

8. Tam tikri 6ter straipsnio aspektai, kaip antai 1 ir 3 dalys, yra ypač svarbūs:

„1) a) Sąjungos šalys susitarė neregistruoti kaip prekių ženklų bei sudėtinės jų dalies herbų, vėliavų ir kitų Sąjungos šalių valstybinių emblemų, jų įvestų oficialių ženklų ir kontrolės bei garantijos spaudų, taip pat viso to, kas heraldikos požiūriu yra pamėgdžiojimas, arba pripažinti tokių ženklų registravimą negaliojančiu, arba atitinkamomis priemonėmis uždrausti jų panaudojimą be kompetentingų valdžios organų leidimo.

b) <…>

c) Sąjungos šalys neprivalo taikyti nurodytų teiginių, jeigu turimas galvoje aukščiau nurodytas a papunktyje panaudojimas arba registracija nesudarys visuomenėje klaidingo įspūdžio dėl ryšių tarp tos organizacijos ir herbų, vėliavų, emblemų, sutrumpintų pavadinimų arba pavadinimų, arba jeigu jo naudojimu ar registravimu nesiekiama suklaidinti visuomenės dėl egzistuojančių ryšių tarp ženklą naudojančio asmens ir tos organizacijos.

<…>“

9. Minėtos konvencijos 6sexies straipsnis taip pat svarbus:

„Sąjungos šalys įsipareigoja saugoti paslaugų ženklus. Jos neprivalo numatyti tų ženklų registravimo“.

B — *Bendrijos teisė*

10. Bendrijos prekių ženklą iš esmės reglamentuoja Reglamentas Nr. 40/94, kuris nustatė teisę į pramoninę nuosavybę Europos mastu.

11. Šio reglamento septintoje konstatuojamojoje dalyje kalbama apie Bendrijos prekių ženklo, kurio svarbiausia paskirtis garantuoti, kad prekių ženklas taps kilmės nuoroda, teikiamą apsaugą ir pabrėžiama, kad ženklo, žymens ir prekių ar paslaugų tapatumo atvejais apsauga yra absoliuti. Šioje konstatuojamojoje dalyje taip pat nurodyta, kad apsauga taip pat galioja ženklo ir žymens bei prekių ir paslaugų panašumo atvejais.

12. Reglamento devintoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad Bendrijos prekių ženklas

turi būti vertinamas kaip nuosavybės objektas, egzistuojantis atskirai nuo įmonių, kurių prekės ar paslaugos juo žymimos.

13. Reikia paminėti Reglamento Nr. 40/94 1 straipsnį:

„1. Prekėms arba paslaugoms skirtas prekių ženklas, įregistruotas laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų ir tvarkos, toliau vadinamas „Bendrijos prekių ženklu“.“

14. Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnyje su pakeitimais nustatyta:

„1. Neregistruojami šie žymenys:

<…>

h) prekių ženklai, kurių registruoti kompetentingos institucijos nėra davusios sutikimo ir kuriuos pagal Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį turi būti atsisakyta registruoti;

<…>“

III — Faktinės bylos aplinkybės

15. 2002 m. liepos 23 d. ieškovė pateikė prašymą VRDT registruoti prekių ženklą. Prekių ženklas, kurį prašyta įregistruoti, sudarytas iš klevo lapo atvaizdo ir „rw“

raidžių grupės didžiosiomis raidėmis, kuri yra po šiuo atvaizdu:

16. Prekės ir paslaugos, kurioms buvo prašoma registracijos, priklauso Nicos sutarties[7] 18, 25 ir 40 klasėms ir atitinka tokį aprašymą:

— „Odos ir odų pakaitalai, jų gaminiai, nepriskirti prie kitų klasių; gyvūnų odos; lagaminai ir kelioniniai krepšiai; lietaus ir saulės skėčiai, lazdos; rimbai, botagai ir pakinktai“ (18 klasė),

— „Drabužiai, apranga, avalynė, galvos apdangalai“ (25 klasė),

— „Siuvimo, iškamšų darymo paslaugos; knygų įrišimas; odų (žalių), odos, kailių ir tekstilės dirbimas, perdirbimas ir apdorojimas; fotografijos juostų ryškinimas ir fotografijų spausdinimas; medienos apdirbimas; vaisių spaudimas; miltų malimas; metalų paviršiaus apdirbimas, grūdinimas ir apdorojimas (40 klasė)“.

17. 2005 m. spalio 7 d. Sprendimu VRDT ekspertas, remdamasis Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktu, atsisakė įregistruoti prašomą prekių ženklą visoms prekėms ir paslaugoms dėl to, kad šis prekių ženklas visuomenei galėjo sukelti ryšio su Kanada įspūdį, nes prašomas įregistruoti prekių ženklas dėl jame pavaizduoto klevo lapo pamėgdžiojo Kanados valstybinę emblemą, kuri nurodyta 1967 m. vasario 1 d. Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) tarptautinio biuro pranešime Paryžiaus konvencijos šalims ir PINO

7 — 1957 m. birželio 15 d. peržiūrėtas ir iš dalies pakeistas tekstas dėl tarptautinės prekių ir paslaugų klasifikacijos registruojant prekių ženklus.

duomenų bazėje. Ši emblema atrodo taip (raudona spalva):

18. 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimu pirmoji Apeliacinė taryba atmetė *American Clothing* pareikštą skundą[8] dėl eksperto sprendimo ir jį patvirtino.

19. Apeliacinė taryba nusprendė, kad raudonas klevo lapas sutampa su Kanados emblema ir, remdamasi Pirmosios instancijos teismo sprendimu[9], išnagrinėjo, ar ginčijamas žymuo heraldikos atžvilgiu yra identiškas Šiaurės Amerikos šalies emblemos elementas, ar imitacija. Pasak Apeliacinės tarybos, žodinis elementas RW nedraudžia taikyti Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio 1 dalies a punkto.

20. Apeliacinė taryba atmetė argumentą, kad klevo lapų spalva juos išskiria, nes atsižvelgiant į tai, kad prašyme dėl registravimo nebuvo nurodyta jokia spalva, prekių ženklas gali būti vaizduojamas bet kokios spalvos, įskaitant skaisčiai raudoną, naudojamą Kanados emblemoje.

21. Be to, Apeliacinė taryba nusprendė, kad abiem atvejais tai yra toks pats lapas su vienuolika smaigalių, žvaigždės su penkiomis atšakomis ant vieno kotelio formos, su aiškiai tokiais pačiais tarpais tarp smaigalių. Iš to ji nusprendė, kad suinteresuotoji visuomenė šią ideogramą suprastų kaip Kanados heraldinės emblemos imitaciją. Todėl ji nusprendė, kad prašomo prekių ženklo registracija suklaidintų vartotoją dėl šiuo prekių ženklu žymimų prekių ir paslaugų kilmės, atsižvelgiant taip pat į didelę prekių ir paslaugų, kurias gali pasiūlyti ir teikti Kanada, įvairovę.

22. Apeliacinė taryba taip pat nesutiko su tariamu prekės ženklo RIVER WOODS geru vardu Belgijoje, nes, jos manymu, Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktui priešingas naudojimas yra nesuderinamas su skiriamųjų požymių įgijimu dėl naudojimo.

23. Galiausiai Apeliacinė Taryba atmetė ir kitus *American Clothing* argumentus, nors

8 — Byla R 1463/2005-1.

9 — 2004 m. balandžio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Concept prieš VRDT*, (T-127/02, Rink. p. II-1113, 40 punktas), toliau – sprendimas *ECA*.

pastaroji teigė turinti daug panašių nacionalinių prekių ženklų, taip pat ir Kanadoje, bei rėmėsi ankstesne VRDT sprendimų priėmimo praktika prekių ženklų, kuriuose vaizduojama vėliava ar valstybės emblema, srityje.

registruoti prekių ženklu, nurodydant tam tikras paslaugas, pažeidžiama minėta nuostata. Jei ne, tai VRDT atsisakymas registruoti šį ženklą paslaugoms yra Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkto pažeidimas[10]. Ketinimą nagrinėti šalių reikalavimuose nenurodytą aspektą Pirmosios instancijos teismas motyvavo būtinybe pasiekti, kad jo priimtas sprendimas nebūtų grindžiamas klaidingais teisiniais teiginiais[11].

IV — Procedūra Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

24. 2006 m. rugpjūčio 8 d. *American Clothing* pateikė ieškinį Pirmosios instancijos teismui, kuriuo prašė panaikinti 2006 m. gegužės 4 d. VRDT pirmosios Apeliacinės tarybos sprendimą remdamasi vieninteliu motyvu, kad buvo pažeistas Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktas.

25. Šis Bendrijos teismas išnagrinėjo argumentus dėl neteisėtumo, kiek tai susiję su 40 klasei priskiriamomis paslaugomis ir 18 bei 25 klasei priskiriamiems produktams.

Paslaugų ženklai ir Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnis

26. Visų pirma Pirmosios instancijos teismas išanalizavo Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio 1 dalies a punkto taikymą paslaugų ženklams, kad galėtų nustatyti, ar prašomu

27. Pirmosios instancijos teismas panaikino Apeliacinės tarybos sprendimą tiek, kiek jis susijęs su prašomo prekių ženklo registravimu 40 klasei priklausančioms paslaugoms, motyvuodamas tuo, kad Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio 1 dalies a punktas, į kurį nuoroda daroma Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkte, paslaugoms apskritai netaikomas.

28. Todėl Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo[12] minėtos konvencijos nuostatų turinį pabrėždamas, kad joje minimi tik „prekių ženklai“. Jis taip pat pažymėjo, kad iš konvencijos 1 straipsnio 2 dalies, 6 straipsnio 1 dalies ir 6sexies straipsnio aiškiai matyti, kad yra skirtumas tarp, pirma, „prekių ženklų“, ir, antra, „paslaugų ženklų“. Kadangi 6ter straips-

10 — Skundžiamo sprendimo 23 punktas.

11 — Žr. skundžiamo sprendimo 24 ir 25 punktus, kurie grindžiami 2004 m. rugsėjo 27 d. Teisingumo Teismo sprendimu *UER prieš M6 ir kt.* (C-470/02 P), 69 punktą ir 2006 m. birželio 13 d. Sprendimą *Mancini prieš Komisiją* (C-172/05 P, 41 punktas).

12 — Skundžiamo sprendimo 26–32 punktuose.

nyje minimi tik prekių ženklai, t. y. prekėms naudojami prekių ženklai, Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad šis straipsnis nesusijęs su paslaugas žyminčiais ženklais.

29. Be to, skundžiamame sprendime pabrėžta, kad Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkte daroma tik nuoroda į Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį, kai jame sakoma, kad „neregistruojami <…> prekių ženklai, (kurie turi būti neregistruojami) pagal Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį“. Kadangi konvencijos 6ter straipsnyje nekalbama apie paslaugų ženklus, jiems nereikia taikyti šioje Bendrijos nuostatoje nustatyto absoliutaus atsisakymo registruoti pagrindo. Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas atmetė VRDT argumentą, kad Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnyje neskiriamai prekių ženklai nuo paslaugų ženklų, nes, pasak teismo, Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnyje nustatytas skirtumas yra viršesnis remiantis tuo, kad minėtame Reglamento Nr. 40/94 straipsnyje daroma nuoroda į tą nuostatą.

30. Kartu skaitydamas abu straipsnius Pirmosios instancijos teismas priėjo prie išvados, kad teisės aktų leidėjas nenorėjo Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnyje nustatyto draudimo taikyti paslaugoms. Priešingu atveju į Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio formuluotę jis būtų įtraukęs panašų draudimą, taip išvengdamas prekių ženklų ir paslaugų ženklų skirtumo, kurį pagal nutylėjimą sukūrė paprasčiausiai darydamas nuorodą į Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį.

31. Paskui Pirmosios instancijos teismas atmetė argumentą, kad galima remtis sprendimu ECA, nes jame nekalbama apie Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio taikymą paslaugų ženklams ar apie būtinybę plačiai aiškinti Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį. Iš tikrųjų nei VRDT pateiktame PINO dokumente[13], nei Sutarties dėl prekių ženklų įstatymų (toliau – TLT)[14] 16 straipsnyje toks 6ter straipsnio aiškinimas nepagrindžiamas. Be to, nors Europos bendrija šią sutartį pasirašė 1995 m. birželio 30 d., ji jos neratifikavo.

32. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas padarė prielaidą, kad Reglamento Nr. 40/94 priėmimo metu, suvokdamas paslaugų ženklų svarbą šiuolaikinėje prekyboje, Bendrijos teisės aktų leidėjas taip pat galėjo išplėsti Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniu valstybėms emblemoms suteiktos apsaugos taikymą šiai prekių ženklų rūšiai. Kadangi Europos teisės aktų leidėjas nusprendė taip nesielgti, Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad Bendrijos teismas neturi pakeisti teisės aktų leidėjo arba aptariamas nuostatas aiškinti *contra legem*.

13 — Konkrečiai kalbant, „Bendrosios informacijos apie Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį“, kurią, kaip nurodyta skundžiamo sprendimo 19 punkte, galima rasti PINO interneto svetainėje, 7 dalis.

14 — 1994 m. spalio 27 d. Ženevoje pasirašyta Sutartis dėl prekių ženklų įstatymų (TLT), pagal kurią Paryžiaus konvencijos suteikta apsauga prekių ženklams turi būti taikoma ir paslaugų ženklams (skundžiamo sprendimo 31 punktas).

Dėl 18 ir 25 klasėms priskiriamų prekių[15]

33. Nusprendęs, kad aptariama Bendrijos nuostata netaikoma paslaugoms, Pirmosios instancijos teismas ją išanalizavo prekių atžvilgiu. Jis iš pradžių padarė prielaidą, kad tam, jog būtų galima neregistruoti sudėtinio prekių ženklo pagal 7 straipsnio 1 dalies h punktą, pakanka, kad viena jo sudėtinių dalių būtų valstybės emblemos kopija ar jos imitacija „heraldikos požiūriu“, nepaisant bendro jo suvokimo.

34. Svarstydamas šį klausimą, Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo *American Clothing* argumentus, kad ginčijamas piešinys nėra suprantamas kaip Kanados emblema arba kaip kopija „heraldikos požiūriu“, ir atmetė pagrindinius šios bendrovės argumentus.

35. Pirmosios instancijos teismas iš tiesų nusprendė, kad atsižvelgiant į tai, jog prašyme registruoti nenurodyta jokia spalva, įregistravusi juodos ir baltos spalvos ženklą įmonė galėtų jį naudoti bet kokios spalvos, įskaitant ir raudonos. Todėl tai, kad Kanados emblemos spalva yra tamsiai raudonos spalvos, šioje byloje nėra reikšminga, nes tikėtina, kad šios valstybės emblema bus vaizduojama juodos ir baltos spalvos[16].

36. Pirmosios instancijos teismas atmetė tariamus skirtumus tarp kotelių ir palygino prašomą registruoti prekių ženklą su Šiaurės Amerikos valstybės emblema „heraldikos požiūriu“. Lygindamas „heraldiniu požiūriu“ pagal Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį, Pirmosios instancijos teismas turėjo galvoje emblemos heraldinį apibūdinimą, o ne galimą geometrinį paaiškinimą, kuris iš esmės būtų daug išsamesnis[17].

37. Abiejų lapų kotelių piešinyje Pirmosios instancijos teismas aptiko kelis skirtumus, konkrečiai kalbant, abi išpjovos, esančios abiejose lapo centrinio trečdalio pusėse, jam pasirodė gilesnės nei Kanados emblemoje. Vis dėlto jis pripažino, kad tokia detalė niekada nebūtų pateikta aptariamos emblemos heraldiniame aprašyme, galbūt, jei reikia, tik geometriniame jos aprašyme. Tačiau pastarasis aprašymas yra nereikšmingas lyginant „heraldiniu požiūriu“.

38. Pirmosios instancijos teismas patvirtino VRDT Apeliacinės tarybos sprendimą, kad plačiąją visuomenę sudarantys vidutiniai vartotojai, laikomi pakankamai informuotais ir protingai pastabiais bei nuovokiais, neskiria ypatingo dėmesio emblemų ir prekių ženklų detalėms, kaip antai klevo lapų kotelio plotis.

15 — Skundžiamo sprendimo 59 ir paskesni punktai.

16 — Pirmosios instancijos teismas rėmėsi minėto sprendimo *ECA* 45 ir 46 punktais.

17 — Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas vėl cituoja minėto sprendimo *ECA* 44 punktą.

39. Be to, Pirmosios instancijos teismas atmetė *American Clothing* pateiktą argumentą dėl Apeliacinės tarybos teiginio, kad prekių ženklo RW registravimas klaidins visuomenę dėl prekių ir paslaugų kilmės[18]. Jis nurodė, jog tam, kad būtų galima taikyti Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio 1 dalies a papunktį, nebūtina, kad suinteresuotoji visuomenė būtų klaidinama dėl prekių, kurios žymimos prašomu įregistruoti prekių ženklu, kilmės ar dėl to, kad yra ryšys tarp šio prekių ženklo savininko ir valstybės, kurios emblemą siekiama pasisavinti. Jis taip pat atmetė *American Clothing* pateiktą argumentą dėl prekių ženklo *RIVER WOODS*[19] žinomumo.

40. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas nepriėmė ir argumentų, grindžiamų kitų nacionalinių ar Bendrijos prekių ženklų, kurie yra identiški ar panašūs į prašomą registruoti prekių ženklą, registravimu, arba, bendrai kalbant, prekių ženklų, kuriuose vaizduojamos vėliavos ir kitos valstybės emblemos, registravimu. Pirmosios instancijos teismas priminė, kad priekių ženklų registravimo srityje nacionalinės ir Bendrijos sistemos yra savarankiškos ir kad sprendimai registruoti žymenis yra priimami įgyvendinant ribotą kompetenciją, o ne diskreciją. Todėl klausimas dėl ideogramos registravimo kaip Bendrijos prekių ženklo gali būti nagrinėjamas tik remiantis Reglamentu Nr. 40/94 ir atsižvelgiant į Bendrijos teismo pateiktą jo aiškinimą, o ne remiantis ankstesne apeliacinių tarybų praktika[20].

V — Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

41. Byloje C-202/08 P (*American Clothing Associates SA prieš VRDT*) apeliacinis skundas Teisingumo Teismo kanceliarijoje buvo įregistruotas 2008 m. gegužės 16 d.[21], o byloje C-208/08 P (*VRDT prieš American Clothing Associates SA*) apeliacinis skundas pateiktas 2008 m. gegužės 20 dieną.

42. Pirmojoje byloje apeliantė prašo Teisingumo Teismo panaikinti Pirmosios instancijos teismo sprendimą tiek, kiek juo pripažįstama, kad VRDT pirmoji apeliacinė taryba nepažeidė Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkto, priimdama 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimą. Atsiliepime į ieškinį VRDT prašo atmesti apeliacinį skundą.

43. Antroje byloje VRDT prašo panaikinti tą patį Pirmosios instancijos teismo sprendimą tiek, kiek juo nuspręsta, kad minėta reglamento dėl Bendrijos prekių ženklo nuostata netaikoma paslaugų ženklams. *American Clothing* savo ruožtu prašo patvirtinti šį sprendimą.

18 — Skundžiamo sprendimo 76 ir paskesni punktai.
19 — Skundžiamo sprendimo 81 punktas.
20 — Skundžiamo sprendimo 82–85 punktai.
21 — Žr. gegužės 8 d. faksą.

44. Kiekvienoje byloje apeliantė prašo iš kitos šalies priteisti bylinėjimosi išlaidas.

45. Teisingumo Teismo pirmininkas, gavęs suinteresuotųjų šalių nuomones ir išklausęs generalinio advokato išvadą, 2009 m. vasario 11 d. Nutartimi nurodė sujungti abi bylas, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

46. *American Clothing* ir VRDT atstovai atvyko į 2009 m. kovo 26 d. teismo posėdį ir išdėstė argumentus bei atsakė į kolegijos narių klausimus.

VI — Apeliacinių skundų analizė

47. Nors objektyvus abiejų bylų ryšys yra akivaizdus, nes abu apeliaciniai skundai yra susiję su tuo pačiu sprendimu, jų panašumai tuo ir baigiasi. Abi bylos yra labai skirtingos, o vienintelis jų panašumas yra susijęs tik su skundžiamu teisės aktu. Todėl kiekvieną apeliacinį skundą reikia nagrinėti atskirai.

A — *Dėl apeliacinio skundo byloje C-202/08 P*

1. Šalių argumentai

48. Apeliantė šioje byloje pateikia tik vieną motyvą dėl panaikinimo: Pirmosios instancijos teismas pažeidė Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktą ir Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį. Prašymą ji grindžia trimis argumentais, kurių santrauka pateikiama toliau.

49. Visų pirma apeliantė kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad skundžiamame sprendime jis padarė su pagrindine valstybės emblemų funkcija susijusią vertinimo klaidą, neapribodamas jų apsaugos taikymo tik tiems atvejams, kai iškyla grėsmė pagrindinei jų funkcijai. Tai būtų logiška, kadangi valstybės emblemos yra saugomi žymenys, kaip ir prekių ženklai bei kilmės vietos nuorodos, kurioms pagal analogiją taikomi tie patys apsaugos kriterijai, kaip antai kriterijus dėl ginčijamo žymens įtakos jų pagrindinei funkcijai. Kalbant apie šalių emblemas, atsisakymas registruoti prekių ženklą gali būti pagrįstas tik tuo atveju, kai jis daro įtakos tų emblemų nuorodai į nacionalinį identitetą ir suverenumą.

50. Antra, *American Clothing* kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad skundžiamame sprendime jis rėmėsi heraldiniu, o ne geomet-

riniu aprašymu, nors Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniu saugomas ne simbolis, bet meninis jo, kaip konkretaus grafinio kūrinio, pateikimas. Todėl mažai heraldikos elementų turinčias emblemas yra lengviau pakartoti, o padarytų kelių mažų skirtumų turėtų pakakti, kad būtų galima atmesti prielaidą, jog heraldikos požiūriu tai yra kopija. Remiantis skundžiamu sprendimu, galima daryti išvadą, kad valstybėms suteikiamas beveik absoliutus monopolis naudoti žymenis, neturinčius jiems būdingų heraldinių savybių.

51. Trečia, *American Clothing* kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad jis neatsižvelgė į tam tikrų konkrečių su prašomu registruoti žymeniu susijusių aplinkybių tyrimą, kaip antai į bendrą sudėtinių prekių ženklų, kuriems labai svarbus sudedamųjų dalių išdėstymas, daromą įspūdį. Todėl neatsižvelgdamas į bendrą įspūdį teismas skundžiamame sprendime nacionalinių emblemų, kurios yra kituose prekių ženkluose kaip jų sudėtinės dalys pagal Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio 1 dalies a punktą, apsaugą iškelia iki absoliučios dogmos lygio.

52. Tokiomis aplinkybėmis ji kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad šis nepatvirtino minėto žymens registracijos su „atsisakymu“, kuris numatytas Reglamento Nr. 40/94 38 straipsnyje, kuri būtų atitikusi Kanados prekių ženklų tarnybos praktiką. *American Clothing* teigia, kad neatsižvelgdamas į šios nacionalinės institucijos praktiką Pirmosios instancijos teismas iškraipė faktines aplinkybes. Iš tikrųjų šie punktai buvo pakankamai įtikinamai įrodyti. Be to, VRDT neturėtų nacionalinių emblemų saugoti griežčiau nei nacionalinės tarnybos.

53. Galiausiai byloje C-202/08 P apeliantė skundžiasi, kad Pirmosios instancijos teismas nepateikė jokios nuorodos į įprastas prekių ženklo naudojimo sąlygas, kadangi būdas, kuriuo ji ketino tą ženklą naudoti, nebūtų klaidinęs, nes visuomenė jį būtų supratusi kaip dekoraciją, neturinčią jokios sąsajos su nacionaline emblema.

54. VRDT savo ruožtu atmeta visus argumentus ir teigia, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai išaiškino pateiktus teiginius. Absoliučios emblemų apsaugos teiginį ji grindžia pasitelkdama tris aspektus: 1) ši apsauga nepriklauso nuo sąlygos, ar daroma žala pagrindinei žymens funkcijai; 2) dėl absoliutaus pobūdžio nebereikia atsakyti į klausimą, ar visuomenė žymenis suvokia kaip skiriamuosius, ar paprasčiausiai kaip puošybos elementus; 3) apsaugos lygis taip pat nepriklauso nuo daugiau ar mažiau ryškaus heraldikos elementų pobūdžio.

55. VRDT taip pat neigia bet kokią teisės klaidą skundžiamame sprendime, kuri galėjo atsirasti dėl heraldinio aprašymo naudojimo heraldikos mokslo požiūriu nagrinėjant galimą imitavimą. Ji atmeta apeliantės poziciją dėl „atsisakymo“ ir nurodo, kad Reglamento Nr. 40/94 38 straipsnio 2 dalis taikoma tik tais atvejais, kai kalbama apie prekės ženklo

sudedamosios dalies išskirtinį požymį. Be to, VRDT atmeta teiginį, kad reikėjo vadovautis kitų pramoninės nuosavybės ženklų registravimo tarnybų, kaip antai Kanados, praktika.

56. VRDT atmeta argumentą dėl faktinių aplinkybių iškraipymo ir konstatuoja, jog Pirmosios instancijos teismas tik pripažino įrodymų, susijusių su Kanados prekių ženklų tarnybos praktika, trūkumą, neatsižvelgdamas į tai, kad Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnyje net nenurodyta pareiga laikytis šalių, dėl kurių emblemų nagrinėjamas ginčas, pramoninės nuosavybės tarnybų veiklos praktikos. Trumpai tariant, šios nuostatos formuluotė, kurioje sujungiamos sąvokos „neregistruoti arba pripažinti negaliojančia registraciją“ tų žymenų, kuriuose naudojama nacionalinė emblema, draudžia vertinti bet kokią situaciją, kurioje prekių ženklas apeitų prekių ženklų tarnyboms teisėtai nustatytą alternatyvos galimybę.

2. Apeliacinio skundo vienintelio pagrindo analizė

a) Dėl klaidos, padarytos neatsižvelgus į valstybės emblemų pagrindines funkcijas

57. Visų pirma byloje C-202/08 P apeliantė kaltina Teisingumo Teismą, kad skundžiamame sprendime Kanados emblemai jis netaikė tokio paties požiūrio kaip prekių ženklui. Iš tikrųjų, jei jis būtų taikęs vienodą požiūrį, būtų atsižvelgęs į panašius apsaugos kriterijus ir įvertinęs reikalavimą, kad tam, jog registruotam žymeniui būtų suteikta teisinė apsauga, reikia, kad būtų padaryta įtakos jo pagrindinei funkcijai.

58. Analizuojant šiuos teiginius reikia išnagrinėti nacionalinių emblemų pobūdį tiek išoriškai, tiek atsižvelgiant į įstatymus dėl prekių ženklų. Atliekant tokį tyrimą nagrinėjama Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkto taikymo nacionalinėms emblemoms reikšmė, kurios Teisingumo Teismas iki šiol nėra aiškinęs.

i) Įregistruotas prekių ženklas ir emblema: skirtingi tikslai

59. Apskritai emblema laikomas bet koks hieroglifas, simbolis ar kūrinys, kuriame atvaizduota forma, pažyminti piešinio simboliką[22]. Atvirkščiai, teisės srityje specializuotuose žodynuose šis žodis beveik vienbalsiai siejamas su simboliais, susijusiais su šalių suverenumu, kaip antai vėliavos ir herbai[23],

22 — „Diccionario de la lengua española“, Real Academia Española, 21-asis leidimas, *Espasa Calpe*, Madridas, 1992, p. 803. Taip pat „Le nouveau petit Robert, Dictionnaire de la langue française“, *Dictionnaires Le Robert*, Paryžius, 1993, p. 829.

23 — „Black's Law Dictionary“, 7-asis leidimas, *West Group*, St. Paulas, Mineapolis (EE.UU), 1999, p. 540 ir „Creifelds Rechtswörterbuch“, 16-asis leidimas, leid. C. H. Beck, Miunchenas, 2000, p. 663 (Hoheitszeichen).

ir jam suteikiama savybė simbolizuoti valstybę, kitus teritorinius vienetus, politines partijas ar viešosios valdžios įstaigas[24].

60. Tarptautinėje teisėje pateikiamas klasikinis vėliavos pavyzdys kaip pavaldumo valstybei atspindys. Egzistuoja paprotys, kuris suteikia valstybėms galimybę suteikti pilietybę laivams[25], pastarieji dėl to gali iškelti tos valstybės vėliavą, o laive galioja tos valstybės teisės sistema[26].

61. Tačiau sociologijos požiūriu ženklo ar emblemos priskyrimas tam tikrai tautai susijęs ne tik su laivais ar lėktuvais, bet ir su visais piliečiais. Iliustruodamas šį teiginį noriu priminti vaizdą, kur tūkstančiai žmonių mojuoja *Star Banner*[27] vėliavėlėmis per neseniai vykusią keturiasdešimt ketvirtojo JAV prezidento Barako Obamos inauguraciją. Aš nė kiek neabejoju, kad kiekvienas pilietis atsimena panašius įvykius, susijusius su priklausymu kilmės vietai, arba atletą, olimpinį čempioną, verkiantį iš jaudulio ant pakylos, kai jo vėliava keliama skambant šalies himnui, arba kariuomenės dalinius, dalyvaujančius vėliavos pagerbimo ceremonijoje.

62. Išdėstytuose samprotavimuose pabrėžiamas faktas, kad nacionalinių emblemų ir valstybės piliečių ryšio šaknys glūdi istorijoje, kultūroje, tradicijose, žemėse, tarptautiniame bendradarbiavime ir net tautai būdinguose išskirtiniuose bruožuose. Apkritai emblemos yra tautos simboliai ir tie, kas juos nešioja, jaučiasi daugiau ar mažiau išdidūs. Net jei taip nėra, kiekvienas šiai grupei priklausantis asmuo pastebi savo vėliavą tarp daugybės kitų, nes jo pasąmonė ją atpažįsta, neatsižvelgiant į jo pomėgius.

63. Jei, kaip teigia apeliantė, nacionalinės emblemos turi „pagrindines funkcijas“, reikėtų pabrėžti šalies identifikavimo ir jos suverenumo simbolizavimo funkcijas. Taigi valstybėje nacionalinės emblemos atlieka „visuomenės cemento“ funkciją, o tarptautiniu mastu pagal jas lengviau atskirti tautas.

64. O priekių ženklai prekybos pasaulyje atlieka kitokią funkciją nei emblemos. Teisingumo Teismas yra ne kartą pareiškęs nuomonę apie į prekių ženklų registrus įtrauktų ideogramų funkcijas.

24 — Žr., be kita ko, G. Cornu „Vocabulaire juridique“, 8-asis leidimas, *Presses Universitaires de France*, 2000, p. 328.

25 — J.-M. Dupuy „Droit international public“, 4-asis leidimas, *Dalloz*, Paryžius, 1998, p. 72.

26 — Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija, pasirašyta 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje (Jamaikoje), kuri galioja nuo 1994 m. lapkričio 16 dienos. Ši konvencija Europos bendrijos vardu buvo patvirtinta 1998 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimu 98/392/EB (OL L 179, p. 1).

27 — Mažybine forma taip pat vadinama *Stars and Stripes* ir *Old Glory*.

65. Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, prekių ženklų teisė yra viena pagrindinių neiškraipytos konkurencijos sistemos, kurią siekiama išsaugoti EB sutartimi, sudedamųjų dalių. Tokioje sistemoje įmonės turi sugebėti klientus pritraukti prekių ar paslaugų kokybe, jas išskirdamos skiriamaisiais žymenimis[28].

66. Tokiomis aplinkybėmis prekių ženklas atlieka pagrindinę funkciją vartotojui ar galutiniam naudotojui užtikrinti prekės ar paslaugos, kurią jis žymi, kilmę[29] ir sudaryti galimybę nesupainiojant jas atskirti nuo kitokios kilmės prekių ir paslaugų bei garantuoti, kad visos šiuo prekių ženklu žymimos prekės ir paslaugos pagamintos arba suteiktos prižiūrint vienai įmonei, kuriai gali būti priskirta atsakomybė už jų kokybę[30].

67. Nereikia plačiai nagrinėti komercinių prekių ženklų ir nacionalinių emblemų „pagrindinių funkcijų“ skirtumų dydžio. Vis dėlto pagrindinių funkcijų skirtumas yra tik įrodymas, kuriuo grindžiamas skirtingas jų teisinis vertinimas, nes reikia dar išsiaiškinti, ar teisės aktų leidėjas norėjo, kad jie būtų vertinami vienodai pramoninės nuosavybės teisės srityje.

ii) Įregistruoti prekių ženklai ir emblemos: skirtinga apsauga

68. Teismų praktikoje jau suformuluotos įregistruotų žymenų apsaugos gairės. Taigi remiantis Direktyvos 89/104/EEB[31] antra konstatuojamąja dalimi, kuri atitinka Reglamento Nr. 40/94 septintą konstatuojamąją dalį, teismų praktikoje nurodyta, kad apsauga, suteikiama įregistruotam prekių ženklui, visų pirma siekiama užtikrinti kilmės vietą, ir, esant tapatumui tarp ženklo ir žymens bei tarp prekių ir paslaugų, galimybė supainioti lemia specialias apsaugos sąlygas[32].

69. Be to, pasak Teisingumo Teismo, įregistruoto prekių ženklo savininko teisėmis, kurios išvardytos Direktyvos 89/104 5 straipsnio 1 dalies b punkte, atitinkančiame Reglamento Nr. 40/94 9 straipsnio 1 dalies b punktą, galima remtis tik tuo atveju, kai dėl prekių ženklų arba jais žymimų prekių arba paslaugų

28 — 1990 m. spalio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *HAG* (C-10/89, Rink. p. I-3711, 13 punktas); 2001 m. spalio 4 d. Sprendimas *Merz & Krell* (C-517/99, Rink. p. I-6959, 21 punktas); 2002 m. lapkričio 12 d. Sprendimas *Arsenal Football Club* (C-206/01, Rink. p. I-10273, 47 punktas) ir 2005 m. kovo 17 d. Sprendimas *Gillette Company ir Gillette Group Finland* (C-228/03, Rink. 2005, p. I-2337, 25 punktas).

29 — 1998 m. rugsėjo 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Canon* (C-39/97, Rink. p. I-5507, 28 punktas); 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimas *Björnekulla Fruktindustrier* (C-371/02, Rink. p. I-5791, 20 punktas) ir 2005 m. spalio 6 d. Sprendimas *Medion* (C-120/04, Rink. p. I-8551, 23 punktas).

30 — 1978 m. gegužės 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Hoffmann-La Roche* (102/77, Rink. p. 1139, 7 punktas); 2002 m. birželio 18 d. Sprendimas *Philips* (C-299/99, Rink. p. I-5475, 30 punktas) ir minėto sprendimo *Arsenal Football Club* 48 punktas.

31 — 1988 m. gruodžio 21 d. Pirmoji Tarybos Direktyva 89/104/EEB valstybių narių įstatymams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 40, 1989, p. 1; specialusis leidimas lietuvių k. 17 sk., 1 t. p. 92)

32 — Žr. minėto sprendimo *Mendion* 24 punktą ir 2008 m. balandžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimą *adidas ir adidas Benelux* (C-102/07, Rink. p. I-2439, 28 punktas) ir 2008 m. birželio 12 d. Sprendimą *O2 Holdings ir O2 (JK)* (C-533/06, Rink. p. I-4231, 47 punktas).

tapatumo ar panašumo yra tikimybė, kad visuomenė gali būti suklaidinta[33].

70. Šiuose straipsniuose pavojus suklaidinti suvokiamas kaip galimybė, jog visuomenė gali manyti, kad aptariami produktai ar paslaugos yra kilę iš tos pačios įmonės arba iš ekonomiškai susijusių įmonių[34].

71. Galiausiai visuomenės suklaidinimo galimybės vertinimas turi būti visapusiškas, atsižvelgiant į visus svarbius nagrinėjamai bylai veiksnius, ypač į jų skiriamuosius ir dominuojančius požymius arba į tai, kad vidutinis vartotojas suvokia prekės ženklą kaip visumą, nenagrinėdamas kiekvienos detalės atskirai[35]. Vertinant atitinkamų prekių ženklų panašumo mastą, reikia nustatyti jų panašumo laipsnį vizualiu, skambėjimo ir konceptualiu atžvilgiu bei pasverti šių elementų svarbą atsižvelgiant į aptariamų prekių ar paslaugų rūšį ir sąlygas, kuriomis jos parduodamos[36].

72. Taigi neatrodo, kad būtų sunku suvokti, jog valstybės emblemų apsaugai taikomi visiškai skirtingi kriterijai nei prekių ženklams. Tačiau nesant Bendrijos teismų praktikoje nustatytų reikalavimų reikia ieškoti sprendimo atsižvelgiant į taikomas teisės normas ir į doktriną.

73. Iš pradžių Paryžiaus konvencijoje nacionalinių emblemų priežiūra buvo siejama su viešąja tvarka[37] tikriausiai todėl, kad šie simboliai priklauso visiems piliečiams, o tai reiškia, kad įmonei negalima suteikti su jais susijusios išskirtinės teisės[38].

74. Pagal dabartinę minėtos tarptautinės konvencijos redakciją po Lisabonos peržiūros 6ter straipsnyje nustatyta absoliuti apsauga dviem atvejais: pirma, ji taikoma visoms prekėms ir, kai tai numato nacionalinė teisė, ji taip pat taikoma Nicos nomenklatūroje nurodytoms paslaugoms[39]. Antra, tam, kad ją būtų galima taikyti, nereikia sukurti prašomą

33 — Minėto sprendimo *Mendion* 25 punktas.

34 — 1999 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Lloyd Schuhfabrik Meyer* (C-342/97, Rink. p. I-3819, 17 punktas); minėto sprendimo *Medion* 26 punktas ir 2007 m. birželio 12 d. Sprendimas *VRDT prieš Shaker* (C-334/05 P, Rink. p. I-4529, 33 punktas).

35 — 1997 m. lapkričio 11 d. Teisingumo teismo sprendimas *SABEL* (C-251/95, Rink. p. I-6191, 22 ir 23 punktai); minėto sprendimo *Lloyd Schuhfabrik Meyer* 18 ir 25 punktai; 2000 m. birželio 22 d. Sprendimas *Marca Mode* (C-425/98, Rink. p. I-4861, 40 punktas); 2006 m. kovo 23 d. Sprendimas *Mülhens prieš VRDT* (C-206/04 P, Rink. p I-2717, 18 ir 19 punktai) ir minėto sprendimo *VRDT prieš Shaker* 35 punktas; taip pat žr. 2004 m. balandžio 28 d. Nutartį *Matratzen Concord prieš VRDT* (C-3/03 P, Rink. p. I-3657, 28 punktas).

36 — Minėto sprendimo *Lloyd Schuhfabrik Meyer* 27 punktas; 2006 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ruiz-Picasso ir kt. prieš VRDT* (C-361/04 P, Rink. p. I-643, 37 punktas) ir minėto sprendimo *VRDT prieš Shaker* 36 punktas; taip pat žr. 2006 m. balandžio 27 d. Nutartį *L'Oréal prieš VRDT* (C-235/05 P, 40 punktas).

37 — A. Bogsch „Les cents premières années de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle", *La Propriété industrielle,* PINO, Nr. 7/8 – liepa–rugpjūtis, 1983, p. 224.

38 — C. Lema Devesa „Artículo 7 – Motivos de denegación absolutos" leidinyje „Casado Cerviño"; A. ir M°.-L. Llobregat Hurtado (koordinatoriai) „Comentarios a los reglamentos sobre la marca comunitaria", 2-asis leidimas, *La Ley*, Madridas, 2000, p. 100.

39 — C. Fernández-Nóvoa „Tratado sobre Derecho de Marcas", *Marcial Pons*, Madridas, 2001, p. 170; numanoma mintis išdėstyta 82 puslapio išnašoje.

registruoti prekių ženklą ir emblemą siejančio ryšio. Iš tikrųjų šios konvencijos[40] 6ter straipsnio 1 dalies c punktu leidžiama įregistruoti ar naudoti žymenį, jei jis neklaidina visuomenės dėl jį naudojančios įmonės ir emblemos savininke esančios tarpvyriausybinės organizacijos ryšio egzistavimo. Taigi *a contrario sensu* galima daryti išvadą, kad šis ryšys turi būti tik tarptautinių subjektų emblemų, o ne nacionalinių emblemų atveju[41].

75. Todėl pakanka tiksliai nukopijuoti ar imituoti[42] emblemą, kad 6ter straipsniu nacionaliniams simboliams suteikiama apsauga galėtų būti įgyvendinama. Ji apima ne tik prašymo registruoti atmetimą ar žymenų, kuriais siekiama pasisavinti nacionalinę emblemą, registracijos panaikinimą, bet ir draudimą juos naudoti, kai aptariama įmonė neturi privalomo kompetentingų valdžios institucijų leidimo. Kalbant apie absoliutų atsisakymo pagrindą[43], reikia atkreipti dėmesį, kad prekių ženklų tarnybos, kurioms galioja Paryžiaus konvencija, turi veikti *ex officio*, o komercinių prekių ženklų apsauga visada suteikiama šalių prašymu.

76. Galiausiai yra aišku, kad teisės institutai, kaip antai negaliojimas ir galiojimo pasibaigimas, nedaro poveikio nacionalinėms emblemoms.

77. Tokia prekių ženklų ir emblemų pagrindinių funkcijų bei jiems suteikiamos apsaugos skirtumų santrauka paneigiamas apeliantės byloje C-202/08 P teiginys, kad abiem žymenų rūšims pagal analogiją turi būti taikomi tie patys apsaugos kriterijai.

78. Todėl skundžiamame sprendime visiškai pagrįstai neatsižvelgiama į *American Clothing* teiginius, kuriuos reikia atmesti.

b) Dėl „imitavimo heraldikos požiūriu“ aiškinimo klaidos

79. Apeliantė byloje C-202/08 P kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad skundžiamame sprendime jis klaidingai aiškino žodžių junginį „imitavimas heraldikos požiūriu“ ir rėmėsi heraldiniu, o ne geometriniu aprašymu, nors tai prieštarauja Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniui.

40 — Šios išvados 8 punktas.

41 — G. H. C. Bodenhausen „Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle“, BIRPI, 1969, p. 101.

42 — Čia ir vėl remiuosi C. Fernández-Nóvoa, *op. cit.*, p. 170, į Bendrijos sritį perkeldamas jo teisingą komentarą apie Ispanijos teisę.

43 — C. Lema Devesa, *op. cit.*, p. 100, neigia šio atsisakymo absoliutų pobūdį dėl galimybės suteikti leidimą.

80. Tokia kritika norima pabrėžti nuomonių skirtumą dėl žodžių junginio, vartojamo minėtame straipsnyje, reikšmės. Nesant teismų praktikos, kuria galėčiau grįsti savo aiškinimą, turiu vėl remtis doktrina ir pagrindinėmis teisinės hermeneutikos taisyklėmis.

81. Visų pirma, emblemoms suteikus absoliučią apsaugą, valstybės įgija šių simbolių registravimo, bet ne naudojimo[44] monopolį. Vis dėlto šis monopolis tam tikrais būdais ribojamas, nes jis taikomas ne atvaizdui, kuris yra emblemoje, o tik heraldinei jo išraiškai, atsižvelgiant į tai, kad įvairiais atvejais oficialūs žymenys įgija bendro naudojimo ideogramų pavidalą, kaip antai gyvūnai, augalai, žvaigždės ar kiti panašūs simboliai[45]. Be to, „nacionalinės emblemos“ sąvoka turi būti aiškinama siaurai[46].

82. Antra, heraldikos požiūris nereiškia, kad aprašymą turi pateikti heraldikos specialistas. Nepaisant to, kad heraldikos palikimas yra didelis, dėl jo poveikio vaizduojamajam menui ir dėl techninės išraiškos įvairovės nereikėtų daryti prielaidos, kad vidutinis vartotojas su tuo gerai susipažinęs, nes tai yra ypač sudėtinga nieko apie tai neišmanančiam žmogui.

83. Geometrinis aprašymas taip pat neatitiktų 6ter straipsnio reikalavimų. Dėl šiam aprašymui būdingo smulkumo minėtu straipsniu emblemoms suteikiama apsauga netektų prasmės, nes pakaktų vieno niuanso, kad būtų galima nustatyti, jog du aprašymai skiriasi.

84. Todėl Pirmosios instancijos teismas buvo visiškai teisus, Kanados emblemos apibūdinimą grįsdamas pranešimu, kurį Kanada pateikė PINO biurui. Iš tikrųjų, remiantis šiuo tekstu, buvo galima išryškinti galimus prašomo registruoti prekių ženklo ir minėtos šalies simbolio panašumus bei skirtumus. Kadangi buvo įregistruota tik vėliava ir simbolis be papildomų ženklų, Pirmosios instancijos teismas nepadarė klaidos, skundžiamame sprendime pateikdamas patį paprasčiausią emblemos aiškinimą – raudonos spalvos klevo lapas[47], nes *American Clothing* nepateikė jokio argumento, susijusio su faktine ar teisės klaida.

85. Trečia, kalbant apie „imitavimą“, palyginti nebūtina, kad būtų galima nustatyti galimybę suklaidinti. Reikia, kad kopija

44 — Doktrinoje vienareikšmiškai pripažįstama, kad nacionalinės emblemos gali būti parduodamos taikant kiekvienoje valstybėje priimtuose įstatymuose numatytas ribas; žr., *inter alia*, K. H. Fezer „Markenrecht“, 2-sis leidimas, C. H. Beck (leid.), Miunchenas, 1999, p. 476.

45 — P. Ströbele, „Absolute Schutzhindernisse“ leidinyje „Markengesetz“, P. Ströbele, F. Hacker (leid.) 8-asis leidimas, *Heymanns*, Miunchenas, 2006, p. 411.

46 — Būtent taip suprantu K.-H. Fezer nuomonę, *op. cit.*, p. 473.

47 — Skundžiamo sprendimo 73 punktas.

atitiktų heraldikos sąlygas, kurios skiria emblemą nuo kitų žymenų[48]. Šios ypatybės paprastai nurodytos trumpuose aprašymuose, kuriuos Paryžiaus konvencijos šalys siunčia PINO biurui.

86. Trumpai tariant, remdamasis pirmiau išdėstytais paaiškinimais skundžiamame sprendime nematau jokios klaidos, padarytos aiškinant žodžių junginį „imitavimas heraldikos požiūriu“. Todėl apeliantės teiginius reikia atmesti.

c) Dėl klaidų, padarytų neatsižvelgus į tam tikras žymens, kurį prašoma įregistruoti kaip prekių ženklą, ypatybes

87. *American Clothing* kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad jis neatsižvelgė į „bendrą vaizdą“, kurį turi sudėtiniai prekių ženklai. Ji taip pat kaltina jį nusprendus neleisti VRDT registruoti prekių ženklą su „atsisakymu“, kuriuo būtų panaikinęs ginčijamos emblemos apsaugą vadovaudamasis prekių ženklų srityje kompetentingų Kanados valdžios institucijų praktika. Pasielgęs priešingai, jis iškraipė *American Clothing* pateiktus įrodymus, susijusius su „atsisakymo“ naudojimu Kanadoje praktika.

Ši bendrovė taip pat jaučiasi diskriminuojama, nes VRDT panašiais atvejais skirtingai aiškino Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktą ir Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį.

88. Kalbant apie bendrą prekių ženklo vaizdą, pažymėtina, kad nacionalinių emblemų absoliuti apsauga pagal Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį taip pat taikoma ir tais atvejais, kai šie simboliai yra tik sudėtinė kito žymens dalis. Minėtam straipsniui negalima suteikti kitos reikšmės, kai jame pasakyta „<…> bei sudėtine jų dalimi“. Jei šis straipsnis būtų suprantamas kitaip, juo emblemoms suteikiama apsauga būtų visiškai neveiksminga, nes įtraukiant į atvaizdą, kuriame pavaizduoti kiti elementai, būtų galima apeiti draudimą jas registruoti.

89. „Atsisakymo“ praktika yra VRDT suteikta galimybė, tačiau ne pareiga išsaugoti registraciją tam tikromis aplinkybėmis. Bet kuriuo atveju Bendrijos agentūra nesinaudoja šia galimybe, nes ji vadovaujasi principu, kad iš kelių dalių sudarytam žymeniui negalima taikyti tik su viena jo dalimi susijusios apsaugos[49]. Kadangi apeliantė Teisingumo Teismo prašo nurodyti VRDT naudoti „atsi-

48 — G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 100; P. Ströbele, *op.cit.*, p. 411.

49 — A. Bender „Der Ablauf des Anmeldeverfahrens“; K.-H. Fezer „Handbuch der Markenpraxis – Band I Markenverfahrensrecht“, C. H. Beck (leid.), Miunchenas, 2007, p. 585.

sakymą“, reikia nepamiršti, kad pagal Reglamento Nr. 40/94 63 straipsnio 6 dalį agentūra privalo imtis tinkamų priemonių, kad būtų laikomasi Bendrijos teismų priimtų sprendimų.

90. Tačiau, priešingai nei teigia *American Clothing*, Pirmosios instancijos teismas neneigia Kanados prekių ženklų tarnybos praktikos; 85 punkte jis tik įtikinamai konstatuoja, kad ši įmonė neįrodė kelių su šiuo klausimu susijusių teiginių. Apeliantė nepatikslina, kaip įrodymai buvo iškraipyti. Taigi tikimasi, kad šis argumentas, kuriuo keliamas klausimas dėl Pirmosios instancijos teismo atlikto faktinių aplinkybių vertinimo, apeliacinėje instancijoje bus įvertintas palankiau. Tačiau Teisingumo Teismo statuto 58 straipsniu pastarajam draudžiama kištis į faktinių aplinkybių nustatymą. Kadangi apeliantė neįrodė argumento dėl iškraipymo, nors tai buvo vienintelis būdas pasiekti, kad bylą nagrinėjantis teismas galėtų vertinti su faktinėmis aplinkybėmis susijusius aspektus[50], reikia pripažinti, kad ką tik analizuotas argumentas negali būti priimtas.

91. Be to, jei reikėtų priimti šį apeliantės argumentą remiantis ankstesniais VRDT išspręstais ginčais, tektų remtis nusistovėjusia teismų praktika, pagal kurią sprendimai dėl žymens registravimo kaip prekių ženklo, kuriuos apeliacinės tarybos priima remdamosi Reglamentu Nr. 40/94, priskiriami ribotai kompetencijai, o ne diskrecijai. Todėl sprendžiant, ar žymenį galima registruoti kaip prekių ženklą, reikia vadovautis tik Bendrijos teismo aiškinamu minėtu reglamentu, o ne ankstesne praktika[51]. Dėl to argumentas, susijęs su skundžiamo sprendimo diskriminaciniu pobūdžiu, taip pat yra nepagrįstas.

92. Kalbėdamas apie kitų nacionalinių prekių ženklų institucijų patirtį, skundžiamo sprendimo 84 punkte Pirmosios instancijos teismas priminė, kad Bendrijos prekių ženklų sistema yra savarankiška sistema, sudaryta iš taisyklių visumos, kad ja siekiama jai būdingų tikslų ir kad ji nepriklauso nuo jokios nacionalinės sistemos. Todėl VRDT žymenis nagrinėja remdamasi tik Bendrijos teisės aktais, ir jos nesaisto valstybių narių tarnybų sprendimai, nors kaip į faktines aplinkybes ji atsižvelgia į Sąjungos šalyse jau įregistruotus prekių ženklus[52].

50 — Žr., pavyzdžiui, 2002 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimą *DKV prieš VRDT (Companyline)* (C-104/00 P, Rink. p. I-7561, 21 ir 22 punktai) ir mano išvados toje byloje 59 ir 60 punktus; taip pat žr. 2002 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 330 ir 331 punktai) ir 2004 m. vasario 5 d. Teisingumo Teismo nutartį *Telefon & Buch* (C-326/01 P, Rink. p. I-1371, 35 punktas).

51 — 2005 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *BioID prieš VRDT* (C-37/03 P, Rink. p. I-7975, 47–51 punktai); 2006 m. sausio 12 d. Sprendimas *Deutsche SiSi-Werke prieš VRDT* (C-173/04 P, Rink. p. I-551, 48 punktas ir 2008 m. vasario 13 d. Nutartis *Indorata-Serviços e Gestão prieš VRDT* (C-212/07 P, 43 ir 44 punktai) bei 2009 m. vasario 12 d. Nutartis *Bild digital* (C-39/08 ir C-43/08, 13 punktas).

52 — Šiuo klausimu žr. 2004 m. vasario 12 d. Sprendimą *Koninklijke KPN Nederland* (C-363/99, Rink. p. I-1619, 42–44 punktai) ir sprendimą *Henkel* (C-218/01, Rink. p. I-1725, 61 ir 62 punktai) bei šioje byloje skaitytos išvados 23 ir 24 punktus. Taip pat žr. minėtos nutarties *Bild digital* 14–16 punktus.

93. Galiausiai apeliantė skundžiasi, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo įprastų prašomo registruoti prekių ženklo naudojimo aplinkybių. Pasak jos, būdas, kuriuo ji ketino naudoti ideogramą, nebūtų sudaręs jokios suklaidinimo galimybės, nes visuomenė jį būtų suvokusi kaip dekoraciją ir nesiejusi su Kanados emblema.

94. Tačiau, kaip skundžiamo sprendimo 77 punkte teigia Pirmosios instancijos teismas, tam, jog būtų galima taikyti Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnį, nereikia įvykdyti sąlygos, kad būtų galimybė suklaidinti suinteresuotąją visuomenę dėl prekių, kurias žymi prašomas įregistruoti prekių ženklas, kilmės ar dėl to, kad egzistuoja ryšys tarp šio prekių ženklo savininko ir valstybės, kurios emblema yra minėtame prekių ženkle. Dalyje teisės doktrinos teigiama, jog 6ter straipsnio a punkto esmė yra pasiekti, kad vartotojas negalvotų, jog yra „oficialus“ žymens ir valstybės ryšys vien dėl to, kad prekių ženkle vaizduojama nacionalinė emblema[53]. Tačiau nors taisyklė grindžiama siekiu išvengti, kad būtų nustatytas ryšys su nacionaline emblema, tai nėra jos taikymo sąlyga. Todėl šio pagrindo taip pat negalima priimti.

95. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus ir atmetus apeliantės byloje C-202/08 reikalavimus, reikia atmesti *American Clothing* pateiktą vienintelį apeliacinio skundo pagrindą ir dėl to atmesti visą apeliacinį skundą.

B — *Dėl apeliacinio skundo byloje C-208/08 P*

1. Šalių argumentai

96. Apeliaciniame skunde VRDT prašo iš dalies panaikinti Pirmosios instancijos teismo sprendimą tiek, kiek jame pripažinta, jog Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktas, skaitomas kartu su Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniu, netaikomas paslaugų ženklams[54].

97. Jos prašymas grindžiamas vieninteliu motyvu, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, paraidžiui aiškindamas minėtą Paryžiaus konvencijos straipsnį ir neatsižvelgdamas į bendruosius jos tikslus ir sandarą. Trumpai tariant, Bendrijos agentūra

53 — G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 99; Anglijos teisėje: D. Kitchin, D. Llewelyn, J. Mellor, R. Meade, Moody Stuart, D. T. & Keeling „Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names“, 14-asis leidimas, *Sweet & Maxwell*, Londonas, 2005, p. 219; Ispanijos teisėje: L. A Marco Arcalá „Artículo 5. Prohibiciones absolutas“, A. Bercovitz Rodríguez-Cano (redaktorius) leidinyje „Comentarios a la Ley de Marcas“, 2-asis leidimas, *Thomson-Aranzadi*, Navara, 2008, I tomas, p. 234.

54 — Skundžiamo sprendimo 22–33 punktai.

teigia, kad šis konvencijos straipsnis turi būti aiškinamas plačiai, ir remiasi tokiais argumentais:

1) 1958 m. Lisabonoje peržiūrėjus konvenciją, ją pasirašiusių valstybių pareigą saugoti prekių ženklus nuspręsta taikyti ir paslaugų ženklams įtraukiant 6 sexies straipsnį[55]. Iš tikrųjų reforma siekiama šioms dviem kategorijoms – prekėms ir paslaugoms, taikyti tuos pačius reikalavimus;

2) remiantis Reglamento Nr. 40/94 29 straipsnio 1 dalimi matyti, kad teisės aktų leidėjas nesiekė taikyti skirtingo požiūrio prekių ir paslaugų ženklams;

3) TLT 16 straipsnis, kuriuo remdamasis *a contrario* Pirmosios instancijos teismas patvirtino, kad 6sexies straipsnis netaikomas paslaugų ženklams, tik patikslina konvencijos taikymo sritį, tačiau jos nekeičia; ir

4) Teisingumo Teismas yra nusprendęs, bent galima taip spręsti, kad šioms dviem žymenų kategorijoms reikia taikyti vienodą požiūrį. Iš tikrųjų vadinamojoje *Fincas Tarragona*[56] byloje atsakydamas į prejudicinį klausimą Teisingumo Teismas visų pirma ir savo iniciatyva neišsklaidė abejonės dėl Direktyvos 89/104 4 straipsnio 2 dalies d punkto, skaitomo kartu su Paryžiaus konvencijos 6bis straipsniu, kuriame, kaip ir minėtame 6ter straipsnyje, minimi tik prekių ženklai, taikymo paslaugų ženklams.

98. *American Clothing* savo ruožtu teigia, kad 6ter straipsnis yra aiškus ir besąlygiškas ir kad jis netaikomas paslaugų ženklams.

99. Pasak *American Clothing*, sprendime *Fincas Tarragona* Teisingumo Teismas nenagrinėjo Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio, nors Pirmosios instancijos teismas jau anksčiau buvo nusprendęs, kad jis netaikomas paslaugų ženklams[57].

55 — Pateikta šios išvados 9 punkte.

56 — 2007 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Nieto Nuño* (C-328/06, Rink. p. I-10093).

57 — Ji daro nuorodą į 2007 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mülhens prieš VRDT–Conceria Toska (TOSKA)* (T-263/03) 54 punktą ir į sprendimo *Mülhens prieš VRDT–Minoronzoni (TOSK BLU)* (T-150/04, Rink. p. II-2353), 59 punktą.

100. Ši šalis taip pat teigia, kad Paryžiaus konvencijos 6sexies straipsnis nedaro įtakos 6ter straipsniui. Iš tikrųjų, remiantis Lisabonos aktu padaryta išvada, ambicingesnė mintis, jog reikia sulyginti paslaugų ženklus ir prekių ženklus, šioje konferencijoje nebuvo palaikyta.

a) Dėl teisingo Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio aiškinimo

101. *American Clothing* nuomone, TLT 16 straipsnis nekeičia ginčijamo Paryžiaus konvencijos 6ter straipsnio; kaip tik jį papildo bei išplečia jo taikymo sritį paslaugoms.

104. Pagrindinis Paryžiaus konvencijos tikslas yra išsaugoti nacionalinio požiūrio principą papildant jį keliais minimaliais apsaugos reikalavimais, kurie taikomi atitinkamiems pramoninės nuosavybės objektams[58].

2. Apeliacinio skundo analizė

102. Nors ir pritariu VRDT nuomonei, kad aiškinant Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punktą, skaitomą kartu su Paryžiau konvencijos 6ter straipsniu, buvo padaryta teisės klaida, nesutinku su jos teiginiu, kad klaida atsirado dėl šio straipsnio pažodinio aiškinimo. Taip pat nepritariu minčiai plačiai taikyti šį straipsnį darant nuorodą į 6sexies straipsnį ir į TLT, nes būtų per daug iškraipyta visų čia minėtų straipsnių prasmė.

105. Pagal nacionalinio požiūrio taisyklę draudžiama diskriminuoti tarptautinius žymenis, jiems suteikiama tokia pati teisinė apsauga, kokia taikoma nacionaliniams patentams, prekių ženklams ir pramoniniam dizainui. Pagal ją taikoma ir įstatymų kolizijos taisyklė, kuri reiškia, kad valstybėse, esančiose konvencijos šalimis, su pramonine nuosavybe susiję procesai vyksta pagal *lex loci proteccionis*, t. y. pagal valstybės, kurioje siekiama teisiškai apsaugoti išradimą, prekių ženklą ar pramoninį dizainą, teisės sistemą ir remiantis konvencijoje nustatytu teritoriškumo principu[59].

103. Pirmosios instancijos teismas blogai suprato Paryžiaus konvencijos tikslą ir reglamento dėl Bendrijos prekių ženklo 7 straipsnio nuorodą į šią konvenciją. Kiekvienos šių normų aiškinimas atskirai suteikia galimybę padaryti tinkamas išvadas.

58 — F.-K. Beier „One Hundred Years of International Cooperation – The Role of the Paris Convention in the Past, Present and Future“ leidinyje „International Review of Industrial Property and Copyright Law“, 15 tomas, Nr. 1/1984, p. 11; G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 12 ir 13.

59 — F.-K. Beier, *op. cit.*, p. 9 ir 10; G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 30.

106. Todėl Paryžiaus konvenciją pasirašiusios šalys įsipareigoja pramoninės nuosavybės srities įstatymus taikyti vienodai savo šalies ir kitų valstybių konvencijos šalių prekių ženklams, o pastarosios gali reikalauti konvencijoje nustatytos minimalios apsaugos.

107. Tad Pirmosios instancijos teismas klaidingai iš dalies neigia emblemų apsaugą remdamasis 6ter straipsniu, nes nors toje nuostatoje neminimi paslaugų ženklai, jis taip pat neturėtų *in extenso* rūpintis dėl absoliučios emblemų apsaugos taikymo srities apimties. Aptariamu straipsniu tik reikalaujama, kad konvencijos šalimis esančios valstybės neregistruotų prekių ženklų, kurie yra identiški nacionalinei emblemai arba kuriuose ta emblema vaizduojama. Tačiau konvencijos šalys signatarės gali apsispręsti išplėsti šios taisyklės taikymo sritį ir ją taikyti paslaugų ženklams[60]. Todėl VRDT visiškai teisingai nurodo, kad konvencijoje yra nustatyti „minimalūs reikalavimai“ ir kad tai nėra „visiems vienodas įstatymas“. Bendrijos teisėje netrūksta tokio reglamentavimo pavyzdžių, kai valstybėms narėms leidžiama nustatyti griežtesnius reikalavimus nei nurodyta direktyvoje ir taikyti vadinamąjį „minimalaus suderinimo“ metodą.

108. Tačiau, priešingai nei teigia VRDT, konvencijos 6sexies straipsniu negalima grįsti plataus tos pačios konvencijos 6ter straipsnio aiškinimo. 6sexies straipsniu konvenciją pasirašiusios valstybės raginamos ginti paslaugų ženklus nereikalaujant jų registruoti. Tačiau kiekviena valstybė privalo nustatyti žymenų apsaugos būdus, taigi valstybės gali juos prilyginti prekių ženklams arba nustatyti atskirą sistemą. Bet kuriuo atveju, išskyrus konkrečias su paslaugomis susijusias konvencijos nuorodas, kaip antai išdėstytas 2 ir 3 straipsniuose, skaitomuose kartu su 5 straipsniu[61], nacionalinis įstatymų leidėjas turi nustatyti paslaugas žyminčių prekių ženklų ir ant vartojimo prekių vaizduojamų prekių ženklų lygiavertiškumo mastą[62].

109. Trumpai tariant, nacionalinių emblemų apsauga paslaugų ženklams taikoma remiantis ne Paryžiaus konvencija, o nacionaline arba Bendrijos teise.

b) Dėl Reglamento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkto taikymo srities

110. Taigi klausimas, ar absoliutaus atsisakymo pagrindas taip pat taikomas paslaugų ženklams, priklauso nuo reglamento dėl

60 — G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 99.

61 — G. H. C. Bodenhausen, *op. cit.*, p. 90.

62 — A. Bogsch, *op. cit.*, p. 229.

Bendrijos prekių ženklo ir, mano nuomone, į jį reikia atsakyti teigiamai dėl toliau nurodytų priežasčių.

111. Visų pirma šio reglamento septintoje ir devintoje konstatuojamosiose dalyse bei 1 straipsnio 1 dalyje tokiomis pačiomis aplinkybėmis pabrėžiama to pagrindo svarba prekėms žymėti skirtiems prekių ženklams ir paslaugų teikimą žymintiems prekių ženklams. Be to, jei neklystu ir ko nors nepraleidžiu, tame reglamente nėra jokio straipsnio, kuriame jie būtų atskirti, visų pirma registravimo arba jų savininkų teisių atžvilgiu.

112. Antra, Europos teisės aktų leidėjas, įgyvendindamas jam suteiktą kompetenciją, Reglamente Nr. 40/94 abiejų rūšių žymenims taiko vienodą požiūrį. Nėra jokios prasmės teigti, kad jis siekė susiaurinti nacionalinių emblemų apsaugą būtent paslaugų atžvilgiu, kurios priklauso ūkinės veiklos sektoriui, sudarančiam didžiausią dalį visų valstybių narių bendrojo vidaus produkto.

113. Tokiomis aplinkybėmis esu įsitikinęs, kad 7 straipsnio 1 dalies h punkte pateiktą nuorodą reikia aiškinti kaip susijusią su konvencijos 6ter straipsnyje nurodyto atsisakymo registruoti pagrindu, o ne su tariama jo taikymo sritimi.

114. Trečia, nesutinku su Pirmosios instancijos teismo argumentais, kad minėto reglamento kūrimo metu Europos teisės aktų leidėjas suvokė, kad 7 straipsnio 1 dalies h punkte padaryta nuoroda reiškia, jog nacionalinėmis emblemomis galima remtis tik kalbant apie prekių ženklus, o paslaugų ženklų atveju tos emblemos paliekamos be apsaugos[63]. Manau priešingai, kad valstybės narės visiškai suvokė, jog Paryžiaus konvencija nereiškia tokio ribojimo ir kad ja neribojamos jų galimybės spręsti, kokio masto apsaugą suteikti paslaugų ženklams Bendrijos teritorijoje.

115. Priešingai nei teigiama skundžiamame sprendime, t. y. jei atsižvelgtume į vyriausybių jautrumą emblemų atžvilgiu, mažai tikėtina, kad nė viena valstybė narė nepastebėjo, jog Reglamente Nr. 40/94, kuris yra labai naujoviškas ir kurį reikėjo vienbalsiai patvirtinti remiantis EEB sutarties 235 straipsniu (dabar – EB 308 straipsnis), sumažinama nacionaliniams simboliams suteikta apsauga. Remiantis skundžiamu sprendimu, apsauga sumažėja dėl 7 straipsnio 1 dalies h punkte padarytos nuorodos.

116. Todėl reikia priimti byloje C-208/08 P VRDT pateiktą vienintelį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su teisės klaida dėl Regla-

63 — Skundžiamo sprendimo 32 punktas.

mento Nr. 40/94 7 straipsnio 1 dalies h punkto, skaitomo kartu su Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniu, taikymo, ir panaikinti Bendrijos agentūros pateiktame apeliaciniame skunde nurodytą sprendimą.

VII — Bylinėjimosi išlaidos

117. Pagal mano siūlomą sprendimą *American Clothing* privalo padengti bylinėjimosi išlaidas Pirmosios instancijos teisme pagal šio teismo Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį.

118. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 122 straipsnio pirmąją pastraipą, skaitomą kartu su 69 straipsnio 2 dalies pirmąja pastraipa, minėta įmonė taip pat privalo padengti visas su abiem apeliaciniais skundais susijusias bylinėjimosi išlaidas, nes visi jos reikalavimai bylose C-202/08 P ir C-208/08 P buvo atmesti.

VIII — Išvada

119. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Teisingumo Teismui siūlau:

1) atmesti *American Clothing Associates SA* byloje C-202/028 P pateiktą apeliacinį skundą dėl 2008 m. vasario 28 d. Pirmosios instancijos teismo penktosios kolegijos priimto sprendimo byloje T-215/06;

2) priimti Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklams ir pramoniniam dizainui) byloje C-208/06 P pateiktą vienintelį apeliacinio skundo pagrindą dėl 2008 m. vasario 28 d. Pirmosios instancijos teismo penktosios kolegijos priimto

sprendimo byloje T-215/06 ir panaikinti šį sprendimą tiek, kiek jame pripažįstama, kad Reglamento Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo 7 straipsnio 1 dalies h punktas, skaitomas kartu su Paryžiaus konvencijos 6ter straipsniu, netaikomas paslaugų ženklams;

3) priteisti iš *American Clothing Associates SA* bylinėjimosi Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme išlaidas, t. y. išlaidas, patirtas dėl apeliacinių skundų abiejose bylose.